

Obsah

1	Úvod (ing. F. Janíček)	9
1.1	Význam a funkce výrobních prostředků ve výrobním oboru	9
1.2	Hlavní směry rozvoje v oblasti strojů a zařízení	9
1.3	Základní rozdělení strojů a zařízení používaných při zpracování dřeva	9
1.4	Obsah předmětu, jeho členění, souvislost s ostatními vyučovacími předměty a význam pro přípravu k povolání	10
2	Sušárny a zařízení pro vlhčení a klimatizování dřeva (ing. F. Zbořil)	11
2.1	Sušárny dřeva	11
2.1.1	Rozdělení sušáren	11
2.1.2	Komorové sušárny	12
2.1.3	Tunelové sušárny	16
2.1.4	Speciální sušárny	18
2.2	Zařízení, měřicí a kontrolní přístroje sušáren	21
2.2.1	Ohřívací a vlhčicí zařízení	21
2.2.2	Zařízení pro výměnu a proudění vzduchu	22
2.2.3	Měřicí, kontrolní a regulační přístroje	24
2.3	Zařízení na vaření, paření a máčení dřeva	25
2.3.1	Zařízení na vaření dřeva	25
2.3.2	Zařízení na paření dřeva	26
2.3.3	Zařízení na máčení dřeva	30
2.4	Klimatizační zařízení	31
	Kontrolní otázky	32
3	Výrobní zařízení pro výrobu nábytku (ing. F. Janíček)	33
3.1	Dřevoobráběcí stroje	33
3.1.1	Rozdělení dřevoobráběcích strojů	33
3.1.2	Pily	33
3.1.2.1	Pásové pily	33
3.1.2.2	Kotoučové pily	36
3.1.3	Frézky	38
3.1.3.1	Srovnávačky	38
3.1.3.2	Tloušťkovačky	39
3.1.3.3	Tvarovačky	41
3.1.3.4	Svislé spodní frézky	43
3.1.3.5	Svislé horní frézky	44
3.1.3.6	Kopírovací frézky	46
3.1.3.7	Čepovací frézky	46
3.1.3.8	Ozubovačky	48
3.1.4	Soustruhy	50
3.1.4.1	Hrotové soustruhy	50
3.1.4.2	Poloautomatické a automatické soustruhy	51
3.1.4.3	Okružovačky	52

3.1.5	Vrtačky	53
3.1.5.1	Svislé a vodorovné vrtačky	53
3.1.5.2	Skupinové vrtačky	53
3.1.5.3	Vysukovačky	55
3.1.6	Dlabačky	55
3.1.6.1	Vrtací dlabačky	55
3.1.6.2	Řetězové dlabačky	57
3.1.6.3	Hřebenové dlabačky	57
3.1.7	Brusky	58
3.1.7.1	Kotoučové brusky	58
3.1.7.2	Válcové brusky	59
3.1.7.3	Pásové brusky	62
3.1.8	Sdružené stroje	67
3.1.8.1	Sdružená srovnávací a tloušťkovací fréзка	67
3.1.8.2	Sdružená spodní fréзка s kotoučovou pilou, vrtací dlabačkou a dalším příslušenstvím	68
3.1.8.3	Univerzální dřevoobráběcí stroj	70
3.1.8.4	Sdružený formátovací a frézovací stroj	71
	Kontrolní otázky	72
3.1.9	Nástroje	72
3.1.9.1	Pily	72
3.1.9.2	Nože a frézy	74
3.1.9.3	Vrtáky a dlabací nástroje	75
3.1.9.4	Soustružnické nože	78
3.1.9.5	Broušící nástroje	78
3.1.9.6	Otupování nástrojů	79
3.1.9.7	Upínání nástrojů	79
	Kontrolní otázky	82
3.2	Stroje na výrobu dých a sesazenek (ing. F. Zbořil)	82
3.2.1	Loupací stroje	82
3.2.2	Kráječky	84
3.2.3	Nůžky na dýhy	84
3.2.4	Sesazovací stroje	85
3.3	Dřevotvarovací, spojovací a montážní stroje a zařízení	86
3.3.1	Lisy	86
3.3.1.1	Lisy s rovinnými deskami	87
3.3.1.2	Lisy s tvarovanými lisovacími deskami	88
3.3.2	Ohýbačky	90
3.3.2.1	Ramenové ohýbačky	90
3.3.2.2	Ohýbací stroj s otočnou tvárnici	91
3.3.2.3	Ohýbací zařízení na přední a zadní nohy židlí	92
3.3.2.4	Speciální ohýbací stroje a zařízení	93
3.3.3	Nanášečky lepidla	93
3.3.4	Olepovačka boků	95
3.3.5	Hřebíkovací, sešivací a vázací stroje	96
3.3.6	Montážní zařízení	99
	Kontrolní otázky	102
3.4	Zařízení pro povrchovou úpravu dřeva (ing. F. Janíček)	102
3.4.1	Stříkací zařízení s příslušenstvím	102
3.4.1.1	Stříkací pistole	102
3.4.1.2	Tlakový zásobník nátěrové hmoty	104
3.4.1.3	Stříkací kabiny	105
3.4.2	Nanášečky nátěrových hmot	105
3.4.2.1	Polévací nanášečky laku	106

3.4.2.2	Válcové nanášečky laku	108
3.4.2.3	Máčecí nanášečky	109
3.4.3	Leštičky	109
3.4.3.1	Pásové leštičky	109
3.4.3.2	Válcové leštičky	110
3.4.4	Zařízení na vytvrzování nátěrových hmot	111
3.4.4.1	Sušárny pro teplovzdušné sušení	113
3.4.4.2	Vytvrzovací tunely radiační	114
	Kontrolní otázky	114
3.5	Ruční stroje (ing. F. Zbořil)	115
3.5.1	Ruční elektrické stroje	115
3.5.1.1	Pily	115
3.5.1.2	Frézky	116
3.5.1.3	Brusky	118
3.5.1.4	Leštičky	119
3.5.1.5	Šroubováky	119
3.5.1.6	Vrtačky	120
3.5.2	Ruční pneumatické stroje	121
	Kontrolní otázky	123
3.6	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (ing. F. Janíček)	123
	Kontrolní otázky	127
4	Elektrické stroje a zařízení (J. Vozár)	128
4.1	Požadavky kladené na elektrické stroje a zařízení v dřevozpracujícím průmyslu	128
4.2	Rozvody elektrické energie	131
4.2.1	Přípojky a rozváděče	131
4.2.2	Pojistky, jističe a vypínače	132
4.2.3	Vodiče a kabely	134
4.3	Stejnoseměrné a střídavé stroje, jejich využití v dřevozpracujícím průmyslu	134
4.3.1	Stejnoseměrné stroje	134
4.3.2	Střídavé stroje	137
4.3.3	Transformátory	140
4.3.4	Měniče	141
4.4	Elektrický ohřev	141
4.4.1	Zdroje elektrického tepla	141
4.4.2	Využití elektrického tepla	142
4.5	Elektrické osvětlení	143
4.6	Bezpečnostní předpisy při práci na elektrických zařízeních	145
4.7	Protipožární předpisy pro manipulaci s elektrickým zařízením	146
	Kontrolní otázky	146
5	Dopravní stroje a zařízení pro výrobu nábytku a stavebně truhlářskou výrobu (J. Vozár)	147
5.1	Bezokolejová vnitrozávodová doprava	147
5.1.1	Bezmotorové dopravní vozíky	147
5.1.2	Motorové dopravní vozíky	150
5.1.3	Přepravní pomůcky	152
5.2	Kolejová vnitrozávodová doprava	154
5.2.1	Části kolejových drah	154
5.2.2	Tažné prostředky	155
5.2.3	Vozíky a posuvny pro kolejovou dopravu	155
5.2.4	Výtahy	157

5.2.5	Zásady obsluhy, ochrany před úrazem a požárem při používání vozidel vnitro- závodové dopravy	159
	Kontrolní otázky	160
5.3	Mezistrojové a mezioperační dopravníky a manipulační zařízení (ing. F. Janíček)	160
5.3.1	Mezistrojové a mezioperační dopravníky	162
5.3.1.1	Nosné, tažné a opěrné mechanismy dopravníků	165
5.3.1.2	Způsoby pohybu výrobků a rychlosti přemístování	166
5.3.1.3	Příklady použití dopravníků	168
5.3.2	Manipulační zařízení	170
5.3.2.1	Otáčecí a obracovací	171
5.3.2.2	Vkládače a odkládače	172
5.3.2.3	Příklady použití manipulačních zařízení	179
	Kontrolní otázky	182
5.4	Vzduchotechnické dopravní stroje a zařízení (J. Vozár)	182
5.4.1	Hlavní části zařízení a strojů pro výrobu a rozvod tlakového vzduchu	182
5.4.1.1	Ventilátory	183
5.4.1.2	Dmychadla	183
5.4.1.3	Vývěvy	184
5.4.1.4	Kompresory	185
5.4.2	Hlavní části odsávacích zařízení pro dopravu pilin a třísek	187
5.4.2.1	Uspořádání odsávacích zařízení	187
	Kontrolní otázky	189
5.5	Hydraulická zařízení	190
5.5.1	Hlavní části zařízení a strojů pro výrobu a rozvoj tlakového oleje	190
5.5.2	Hlavní části hydraulických zařízení obráběcích strojů a přípravků	192
	Kontrolní otázky	194
6	Automatizační prostředky, částečně automatizované stroje a zařízení, mechanizované a částečně automatizované linky (ing. F. Janíček)	195
6.1	Přehled automatizačních prostředků, jejich druhy a použití	195
6.1.1	Základní pojmy z oblasti mechanizace a automatizace	195
6.1.2	Regulace a regulační obvody	197
6.1.3	Prvky a soubory automatizačních prostředků	199
6.2	Automatické a částečně automatizované stroje a zařízení	201
6.2.1	Automatická sušárna řeziva	202
6.2.2	Automatické zkracovací pily	204
6.2.3	Automatická programově řízená vrtačka	206
6.2.4	Částečně automatizované řízení vkládače	208
6.2.5	Automatické kopírovací stroje	210
6.2.6	Číslicově řízené stroje	212
	Kontrolní otázky	215
6.3	Mechanizované a částečně automatizované linky	216
6.3.1	Částečně automatizované linky pro přípravu konstrukčních desek	217
6.3.2	Částečně automatizované linky na dýchání plošných dílců	223
6.3.3	Částečně automatizované linky pro konstrukční obrábění	227
6.3.4	Částečně automatizované linky na broušení dřeva a laku	233
6.3.5	Částečně automatizované linky pro povrchovou úpravu	239
6.3.6	Částečně automatizované linky pro montáž nábytku	243
6.3.7	Mechanizované linky pro montáž nábytku	246
6.3.8	Mechanizované linky balení	248
6.3.9	Částečně automatizované linky na výrobu stavebně truhlářských výrobků a ohýbaného nábytku	250
	Kontrolní otázky	253
	Literatura	254